

**Postanowienie
Sądu Najwyższego
z dnia 3 listopada 2022 r.**

I NSW 11/22

**Przymus adwokacki odnośnie wniesienia skargi na postanowienie Państwowej Komisji
Wyborczej w przedmiocie odrzucenia informacji**

TEZA aktualna

Zgodnie z art. 34b ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 372 z późn. zm.; dalej: ustawa o partiach politycznych) w przypadku odrzucenia informacji przez Państwową Komisję Wyborczą, partia polityczna ma prawo, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia o odrzuceniu informacji, wnieść do Sądu Najwyższego skargę na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej w przedmiocie odrzucenia informacji (§ 1). Do rozpatrzenia skargi stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym (§ 2). W świetle powyższego należy stwierdzić, że skarga powinna spełniać wymogi formalne określone dla pisma procesowego, a przy jej wniesieniu obowiązuje tzw. przymus adwokacko-radcowski, zgodnie bowiem z art. 87¹ k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych (zob. M. Dębska, Ustawa o partiach politycznych. Komentarz, Warszawa 2013).

TEZA aktualna

Legitymacja, o której mowa przysługuje partii politycznej jako stronie postępowania na zasadach ogólnych (art. 398¹ § 1 k.p.c.), w konsekwencji czego, stosownie do art. 87¹ § 1 k.p.c., do wniesienia przedmiotowej skargi należy uznać za obligatoryjne zastosowanie tzw. przymusu adwokacko-radcowskiego.

UZASADNIENIE

Skład orzekający

Przewodniczący: Prezes SN Joanna Lemańska.

Sędziowie SN: Marek Dobrowolski (spr.), Elżbieta Karska, Paweł Księżak, Oktawian Nawrot, Adam Redzik, Mirosław Sadowski.

Sentencja

Sąd Najwyższy w sprawie ze skargi partii politycznej K. na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej Nr (...) z 1 sierpnia 2022 r. w sprawie sprawozdania partii politycznej K. o źródłach pozyskania środków finansowych w 2019 r. po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych 3 listopada 2022 r. odrzuca skargę.

Uzasadnienie faktyczne

Uchwałą nr (...) z 1 sierpnia 2022 r. (dalej: uchwała) Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła odrzucić sprawozdanie partii politycznej K. o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2019 r. z powodu naruszenia art. 24 ust. 8

ustawy o partiach politycznych. Uchwała została doręczona partii w dniu 5 września 2022 r. W dniu 12 września 2022 r. wpłynęła do Sądu Najwyższego skarga na wskazaną uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej podpisana osobiście przez S. Ż. - Prezesa partii politycznej K.

Pismem z dnia 10 października 2022 r. Państwowa Komisja Wyborcza podtrzymała swoje stanowisko zawarte w sentencji i w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały oraz wniosła o oddalenie skargi.

Uzasadnienie prawne

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej podlega odrzuceniu jako wniesiona przez nieuprawnioną do tego osobę.

Zgodnie z art. 34b ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 372 z późn. zm.; dalej: ustawa o partiach politycznych) w przypadku odrzucenia informacji przez Państwową Komisję Wyborczą, partia polityczna ma prawo, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia o odrzuceniu informacji, wnieść do Sądu Najwyższego skargę na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej w przedmiocie odrzucenia informacji (§ 1). Do rozpatrzenia skargi stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym (§ 2). W świetle powyższego należy stwierdzić, że skarga powinna spełniać wymogi formalne określone dla pisma procesowego, a przy jej wniesieniu obowiązuje tzw. przymus adwokacko-radcowski, zgodnie bowiem z art. 87¹ k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych (zob. M. Dębska, Ustawa o partiach politycznych. Komentarz, Warszawa 2013).

Jako, że w ustawie o partiach politycznych nie skonkretyzowano, komu przysługuje legitymacja czynna do zaskarżenia uchwały Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie sprawozdania partii politycznej Kongres Nowej Prawicy o źródłach pozyskania środków finansowych - jak np. uczyniono to w odniesieniu do zaskarżenia postanowienia Państwowej Komisji Wyborczej o odmowie przyjęcia zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 z późn. zm.), które zgodnie z art. 300 § 1 k.w. przysługuje wyłącznie pełnomocnikowi wyborczemu - a z art. 34b ustawy o partiach politycznych wynika, że postępowanie wywołane skargą toczy się w trybie postępowania nieprocesowego, Sąd Najwyższy ma możliwość wykorzystania w sprawach nieuregulowanych w tej ustawie, stosowania przepisów Kodeksu postępowania cywilnego w zakresie, który nie wypacza celów szczególnego unormowania trybu regulowanych przepisami tej ustawy. Należy przyjąć zatem, że legitymacja, o której mowa przysługuje partii politycznej jako stronie postępowania na zasadach ogólnych (art. 398¹ § 1 k.p.c.), w konsekwencji czego, stosownie do art. 87¹ § 1 k.p.c., do wniesienia przedmiotowej skargi należy uznać za obligatoryjne zastosowanie tzw. przymusu adwokacko-radcowskiego.

Wobec powyższego, Sąd Najwyższy uznaje za niedopuszczalne wniesienie skargi na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej o odrzuceniu sprawozdania partii politycznej o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego, przez Prezesa partii politycznej.

Zgodnie z regulacją kodeksową pełnomocnikiem procesowym może być tylko taka osoba, która została wymieniona w art. 87 k.p.c. Tymczasem z treści skargi nie wynika, by skarżący był osobą wymienioną w art. 87 k.p.c., której partia polityczna może udzielić pełnomocnictwa procesowego. Ponadto, stosownie do art. 89 § 1 k.p.c., aby można było mówić o pełnomocnictwie procesowym konieczne jest przedstawienie przy pierwszej czynności pełnomocnika stosownego dokumentu z podpisem mocodawcy lub jego uwierzytelnionego odpisu. Dokumentu spełniającego wymogi wynikające z art. 87 k.p.c. oraz art. 89 § 1 k.p.c. skarżący nie dołączył.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł o odrzuceniu skargi na podstawie art. 34b ustawy o partiach politycznych w zw. z art. 87¹ k.p.c. w zw. z art. 398¹ § 1 k.p.c.